

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 " — "
Negyed évre	1 " 50 "
Egyes szám ára	6 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos 1 garmon-
sorert vagy annak terfogataért
4 kr. minden egyszeri közles
után 30 kr. belyegdíj ártendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyíltér” rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SOMLYÓN:

Móricz Gyula szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyíltéri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadják el.

Felhívás előfizetésre

a „Székelyföld” 1884. évi folyamára.

A „Székelyföld” című közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 frt. — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

Előfizetések elfogadhatók Kézdi-Vásárhelytől a kiadó-hivatalban, Csik-Szeredán Szabó Albert könyvnyomdájában. Az előfizetési pénzek vidékről — legcélszerűbben posta-utalvánnyal — Kézdi-Vásárhelyre, lapunk kiadó-hivatalába küldendők.

A „Székelyföld” kiadó-hivatala.

Hét országra szóljon a híre!

(t—sz.) Nem pártkérdés, nem is politikai kérdés. A kormány nem csinál belőle kabinetkérdést. Min denki az ő véleményét követheti és szíve sugallatán indulhat, elmondhatja a maga nézetét bátran. Sőt minél többen mondják el, annál jobb. Annál jobban meg lehet ismerni a nemzet véleményét, kifogásait vagy pártoló fellépéseit azon tervezet ellen vagy mellett, mely az ország színe előtt fekszik, s mely a leendő parlamenti épület rajzát s költségvetését képezi. A

terv pompás, magasztos, nagyszerű. Impozans, mintegy a nemzet fölé emelkedő hatalmas genius, mely annak haladását és méltóságát képviseli. Minden falu, minden mezőváros és minden nagyobb város az ő főbb épületei által igyekszik úgy feltűnni, a mint azt saját önérzete vagy emelkedési ereje sugalja, és így van azzal a művelődés bölesőjétől kezdve a mai napig minden nemzet és minden ország. A történelem minden korszakában és a világ minden részén hatalmi jelző volt az építkezés. Az egyiptomi guláktól a római amphitheatrunkokig; a hindu pagodáktól a mexikói és perui bálványcsarnokokig; a Tuillériák palotájától és a Louvertól a Westminsterig, a milánói és kölni domig, a mely épületekből egy-egy, a milliók százába került. Magyarország leghatalmasabb királyai alatt ragyogott legjobban. Mátyás király fényben, pompában a kontinens legtöbb uralkodóját felülmulta és az ország ezek alatt a királyok alatt épen oly vagyonos és hatalmas volt, mint a mily szegény és nyomorult a Dobzse Lászlók alatt, kiknek még konyhára valójuk sem vala. A nemzeti nagyság emelésére fordított nemzeti kincs nem tett még tönkre egy nemzetet se, sőt ellenkezően, a tönkremenés jele még minden nemzetnél abban kezdett mutatkozni, hogy elhanyagolta önmagát, hogy kinézésére mit sem adott. Mert ha így van ez az egyeseknél, így van a nemzeteknél is. A ki a

külszínre és csüre mit sem ad, arra sem igen sokat adnak, míg a tekintélyes megjelenés mindenkor az illetőnek válik hasznára; és mintán az országok ékességei leginkább fővárosaikban vannak lerakva s minden utazó ott keresi azt, életre képtelen nemzet az olyan, mely hazája fővárosának kinézését gyarapítani és emelni nem igyekszik.

Kilencz és egy fél millió forint van előirányozva a költségvetés, a mennyibe t. i. az új országháza kerülne. Mikor a nemzet a sugáruira husz millió forintot áldozott, akkor is sokan csapták kezeiket, de a mely magyar ember most Budapestre jön, nem mulaszthatja el megnézni a sugárukat, s büszkén dobog szíve a gondolatra, hogy a magyarok fővárosában látja ezt, s ha megszávatnák a nemzetet, százmillióért sem engedné meg, hogy a sugáru helyére a régi ronda utcák állítsanak vissza.

Arról van tehát szó itt: Maradjon-e a mai országházi bódé továbbra is, melybe a midőn az idegen belép, kicsinylően mosolyog, és megró érte, hogy az ország legelső épületét ily ingatag viskó képviseli, avagy építtessék egy, mely a nemzet méltóságához méltó leendő? És mintán mindenki abban a véleményben van, hogy másikat kell építeni, a kérdés második része azon oszlik meg: És milyen legyen az új országház? Középszerű-e, szép-e, magasztos-e? Sokan a középszerű, sokan a szép, sokan a magasztos mellett van-

nak. Hazája homlokára egy középszerű diademet akar tenni az egyik, egy szépet a másik, egy pompás a harmadik. És a disputa ezen foly.

Mind a három érv mellett hoztunk fel indokokat, ámde én mégis azt hiszem, hogy ha megszávatnák a nemzetet és azt kérdeznék tőle, milyennek akarod látni hazádnak eme legelső épületét: középszerűnek-e, szépnek-e, nagyszerűnek-e? hát azt harsogná az óriási többség lelkesedése: Olyan nagyszerűnek, a milyent előállítanunk csak lehetséges!

Igenis, mert a magyar nemzet hazaszeretete nyilatkoznék e lelkesedésben. És alig van ember köztünk, ki meg ne tenné, hogy vízen, kenyéren él egy hétig, de az ország háza, a parlamenti alkotmány nagy templomát olyan legyen aztán, hogy ne vessenek az angyalok.

És inkább is reudeljenek egy heti böjtöt kenyérre, vízre, mintsem, hogy egy középszerű tanyát állítsanak akkor, mikor leendő nagyságát akarja abban látni a magyar nemzet!

Törvényjavaslat a kisbirtokosok földhitelintézetéről. Az igazságügyminiszteriumban törvényjavaslat készül, mely az osztály-magyar bank jelzálog-hitelosztálya alapszabályaiban foglalt külön jogoknak (1878. XXV. t. cz.) a kisbirtokosok országos földhitelintézetére leendő kiterjesztése iránt fog intézkedni. E törvényjavaslat szerint

A „Székelyföld” tárczája.

Azok a hulló csillagok.

(Elbeszélés.)

Írta: Deák Géza.

I.

— Aranka! kész minden az utra? — szól Szilárd nővérehez, ki ép most jött be a szomszéd szobából, melyre ha Aranka kipirult arcától és az utána beömlő illatról következtünk, a konyhára kell ismernünk.

— Ah, már régen, csak Lajos érkezését várjuk még.

— Ugy hiszem, nem sokáig várat magára — folytatá Szilárd, óráját nézve — egy rövid félóra alatt itt kell, hogy legyen; addig is jerünk, ha teendőid engedik, a verandára vagy talán még kellemesebb a kerti padon, onnan látjuk messziről, mikor jönni fog.

A fiatal hölgy a terített asztalra letéve a mosolygó gyümölcsessel telt kosarat, sietett bátyja után, ki már az ajtó előtt várt rá. A két testvér karöltve haladt a kert ösvényén, eltűnve nemsokára a gondosan ápolott fák csoportjai között.

Hagyjuk őket pár perozig magukra s ismerkedjünk meg velök, mielőtt elbeszélésünkben tovább haladnánk.

Baranyai Zsigmond köztisztvisletben álló ember volt; több, mint 25 évig viselt megyei hivatal, mialatt szeretetét és barátságát kivívta collegáinak, tisztvisletét alattvalóinak, mert érdemeiben megőszülve, megszerelve magának az elismerés babérokoszoruját, vonult vissza csendes falusi jószágára.

Nejét jókor elvesztve, gyermekeiben keresett vigasztalást, mit meg is talált.

Aranka vezette a háztartást, mint bármely tapasztalt gazdasszony; e mellett ráért mindig átolvasni atyjának a hirlapokat; tudott kedvében járni; üres perceiben zongorajátéka által szórakoztatta.

Szilárd szintugy birta atyja szeretetét, mint Aranka; kiváló komoly törekvése, szorgalma és munkássága méltóvá is tették arra.

És most keressük fel ifjainkat, hol őket elhagytuk.

— Nemde örülsz, Aranka, hogy már egyszer elmegyünk? — szól Szilárd — ugy-e, nem is fogsz inni?

— Ah! de ne bosszantson; azért is megharagszom magára, — s hogy szavainak hitelt adjon, egy „papkiszuromat” szakitott le, egyenkint tépte ki fehér szirmait, mondogatva magában: „Haragszom, nem haragszom.”

— Látja, ez is azt mutatja, hogy haragszom — szól Szilárdhoz, szavait oly mosolylyal kísérve, mely ép az ellenkezőt látszott mutatni.

— Maga kis bohó! — szól nevetve Szilárd, gyöngéden ölelve magához Arankát.

— Csitt! hallga! nem hallja a kocsizörgést? ez „ó”! — s kibontakozva testvére karjai közül, mint könnyű szellő, lebegett tőle.

Pár perc múlva csinos fogat robogott a veranda elé s egy barna ifju szállt ki könnyedén belőle.

— Szervusz, Lajos! — üdvözölte az érkezettet Szilárd — már régen várunk . . .

— Bizony régen! — erősíté Aranka.

— Nem jöhettem előbb — mentegeté magát az ifju, inkább Aranka, mint Szilárd előtt, mialatt ajkaihoz emelte a feléje nyújtott picziny kezét.

Benn az öreg Baranyai fogadta Lajost s csakhamar párolgó ételek és vidám pohárcsengés közt folyt tovább a társalgás.

Mohai Lajos és Szilárd régi ismerősök voltak, egy iskolában végeztek, a szünidőket felváltva egymásnál töltötték, egy pályára is léptek. Ez idő alatt valódi benső barátság fejlődött ki köztük; nem volt egyiknek se öröme vagy bánata, hogy a másik ne érezte volna; nem volt titok, me-

lyet egymásnak el ne mondtak volna. A két ifju ugy szólva egy lélek volt két testben. Mohai szívesen jött barátjához mindig, hova nem csak egy baráti kellet, hanem egy anyajóságu leánya igazó szeméi is vonzották; a napok és órák, melyeket itt töltött, mint egy elhunyt szép álom emlékei jutottak eszébe, melyből távoztával oly rosszul esett a fölébredés!

Mohai és Aranka gyermekkori ismerősök lévén, barátságuk is ilyen volt előbb, míg aztán a barna színtalan fiúból komoly fiatal ember lett és a kis Arankából bájos hölgy. Ekkor kezdett érezni Mohai kelletben oly valamit, melyről tudta, hogy nem csupán az a gyermeki barátság és bizalom az, mely őt Arankához vonzza, hanem az ifjú sziv tiszta, önzetlen, igaz szerelme. Egy cél lebegett előtte: Arankát bírhatni; azért küzdött, tanult, hogy vagyona mellett, melylyel Aranka is oly mértékben rendelkezett, mint ő, neki állást és rangot adjon, hogy méltóvá tegye magát az anyagi tehermentéshez.

És ez ábrándjai most mind közel álltak valósuláshoz. Aranka arája volt; pályájának bevezésére még csak pár évig kellett küzdenie, hogy azután elvegye fáradtsága jutalmát, megalkossa földi boldogságát.

az országos földhitelintézet záloglevelei, a községek, testületek, alapítványok, nyilvános felügyelet alatt álló intézetek pénzei, ugyancsak gyám- és árvahatósági, hitbizományi és letéti pénzek gyümölcsöző elhelyezésére lesznek használhatók s tőzsdei árfolyam szerint, szolgálati és üzleti biztosítékokra is fordíthatók. A törvényjavaslat, szövegének végleges megállapítása után, az országgyűléshez azonnal be fog terjesztetni.

A bécsi marhavásár.

A bécsiek már régóta irigy szemmel nézték, hogy Magyarország látja el nagy részben a bécsi piacot vágómarhakkal. Bécsben már régen ki lett mondva, hogy a magyar vágómarhákat ki kell a piacról szorítani. S megpróbálták azt többféleképpen.

Először tehát kimondták, hogy a magyar gazda és a magyar hízaló nem viheti fel Bécsbe személyesen eladó marháit, hanem rábízta annak módja szerint alkuszra vagy kereskedőre, ki eljár benne. Később a helytartóság, megfordítva a dolgot, azt rendelte el, hogy az alkuszok és kereskedők ki legyenek zárva a piacról. Csak a termelőnek, a gazdának lett szabad ott eladó marhájával megjelenni. Azt hitték, hogy ezzel a magyar termelő el lesz útve a vásártól, mert hiszen nem mehet minduntalan Bécsbe. Azonban az osztrákok csalódtak. A magyar hízalók és kereskedők szövetségbe léptek s elhatározták, hogy Pozsonyban csinálnak marhavásárt s így a szűkebbül s mindent tőlfalni akaró Bécs csak magának ártott. A bécsi mézsárosok, kiket szinte sujtani akartak, az ausztriai gazdák rovására elhatározták, hogy Pozsonyban vásárlanak. Erre hozta az alsó-ausztriai helytartóság azon odiosus, igazságtalan s a nemzetközi szerződést lábbal taposó határozatot, hogy a Pozsony felől Ausztriába szállítandó marhák a határszélen orvosilag megvizsgáltassanak. Ezen rendelet a keleti marhavész elleni intézkedés ürügye alatt csapást mér a magyar marhákivitelre.

Magyarországon az utóbbi idők alatt nem fordult ugyan elő marhavész sehol, de az nem tesz semmit, jobb ürügy hiányában ehhez nyulnak. A valóságos cél nem is rejtegetik, sőt nem is szepítik. Mert ha csak valamennyire is a marhavészről tartanának, akkor valamennyi Magyarországból jövő marhát vizsgálat alá vennék. De ezt nem teszik. Most csak a pozsonyi marha-

vásárt akarják tönkre tenni. Magyarország egyéb részeiből jövő marha elmehet egész Bécsig szabadon, annak eladóját csak ott szekirozzák meg, de a Pozsonyból jövő szállítmányokat előbb Marcheggben kell kirakni s megvizsgáltatni az ottani orvossal, mielőtt tovább mehetnének.

A ki tudja, hogy az elevenen szállított marha kirakodása mennyi bajjal jár, be fogja látni, hogy már ez maga mily nagy mértékben fogja akadályozni a marhákivitel Ausztriába. De ez nem minden. A marhákat meg is kell vizsgáltatni, még pedig egyes egyedül a Gross-Enzersdorfból lakó kerületi állatorvos által. Ez ur nem teljesítheti a vizsgálatot csak a nappali órák alatt. A mely marhákat meg nem vizsgálhatott, azok föltétlenül visszaküldendők Marcheggbe.

Ehhez járul még az is, hogy a szállított marhák a kirakodás és vizsgálati idő alatt igen sokat vesztenek súlyokból.

Ilyen körülmények mellett a konkurrencziát megállani nem lehet. A magyar marhakereskedés Ausztria felé lehetetlenné van téve.

Az alsó-ausztriai helytartó ezen törvénytelen s a vámszerződéssel ellenkező rendelete a képviselőház április 5-én tartott ülésében több interpellációra nyújtott alkalmat. Apponyi Albert gr. és Falk Miksa interpelláltak az összes miniszteriumot, kifejtve, hogy ezen rendelet törvénysértést foglal magában. Mindkét interpelláció pártkülönböztetés nélkül helyesléssel fogadtatott. Most Tisza Kálmán miniszterelnök szólalt fel. Teljesen jogtalanannak tartja a kérdéses osztrák rendeletet. Közölte a házzal azt, hogy eddig a kormány minő intézkedéseket tett s reméli, hogy a rendeletnek barátságos uton való visszavonása sikerülni fog, de ha ez nem történik, a kormány kész minden törvényes eszközt — egész a retorzióig — igénybe venni, hogy érdekeit megvédelmezze. Kijelenti, hogy a szünidők utáni első ülésen értesíteni fogja a házat a történetekről. A ház tudomásul vette a miniszterelnök nyilatkozatát.

A „Háromszékmegyei gazdák szövetkezete.”

— Felhívás Háromszékmegye közönségéhez. —

A folyó hó 9-ére általam összehívott értekezlet magáévá tette a háromszékmegyei gazdák szövetkezetének eszméjét. Az értekezleten már jelentékeny aláírások is

ból busan nézte a leáldozó napot; szemei könnyekkel teltek meg s egyszerre csak azon vette észre magát, hogy keservesen sir; úgy tetszett, mintha a távozók magukkal vitték volna egész nyugalmát.

Máskor távozásuk megszokott volt előtte; fájt szívének akkor is, hanem csakhamar belenyugodott, hogy ez csak azért van, hogy ismét visszatérjenek, hogy annál edesebb legyen a viszontlátás; most azonban valami úgy nyomta szívé! Valamirossz sejtetem lebegett előtte, nem engedve őt pihenni.

Hét vagy esetleg három év! ah! mily hosszú idő! — sohajtott fel — ki tudja, mi történik addig? akkor is vissza fog-e jönni, vagy ha vissza is, úgy fog-e szeretni?

Ah! de hisz ő szeret engem! én bizony szerelmében! — Arcát pirította el s mintegy szemrehányást téve magának, halokan suttogta: Oh mily bohó vagyok is én! még kététem benne! — Aztán hosszasan nézte a medaillonjában levő kis képet s minél tovább nézte, az a gonosz sejtetem, mely eddig szívecskéjét fogva tartotta, mind inkább kezdett eltűnődni.

Szegény Aranka! ... ha tudta volna, hogy a távozót most látta utoljára, talán abban a percben repedt volna meg az ártatlan szív, melyet most oly édes megnyugvás töltött el! ...

(Folytatása köv.)

történtek, melyek az üdvös és eredményében nagyfontosságú mozgalomnak Háromszékmegyében már megvetették biztos alapját jövőre. Félreismerhetetlen jele volt a szövetkezet régóta érzett hiányának azon általános érdeklődés, melyet ennél a kérdésnél úgy az értekezlet jelenvolt t. tagjainál, mint általában a megye gazdaközönsége körében tapasztaltam.

Jól esik nekem ez az érdeklődés, mert azt bizonyítja az, hogy Háromszékmegye közgazdasági állapota javulásában vetett hitem és reményem valóban nem csalóka álom. Mikor e megye gazdaközönsége az ünségélynek ezt a legcsalhatatlanabb eszközét oly hévvel karolja fel, akkor az én hitem és bizalmam indokolva van.

Az értekezlet, mely a „Háromszékmegyei gazdák szövetkezetét” megalakította, engem kért fel a Szövetkezet érdekében a további intézkedésekre. S minthogy a létesítendő intézmény célja magában foglalja annak a megye lakosai között leendő minél nagyobb elterjedését: nem tartom épen feleslegesnek a Szövetkezet megalakítására vezetők indokokat s annak célját pár szóban körvonalozni, úgy, a mint azokat az értekezlet magáévá tette.

A földmivelő osztály érdekében sok szép és fenkölt gondolkozásról tanuskodó tervek készültek már, de a birtok védelmében egy sem oly célra vezető, egyik sem oly igaz, mint azon rég hangoztatott eszme: „Szövetkezés által segitsünk önmagunkon!” Ez a szövetkezés védi meg a birtokot és tartja fenn azt unokáink számára.

Együtt, vállvetett akarattal kell azon szövetkezésre, mely a háromszékmegyei gazdákat képessé fogja tenni nemcsak birtokaik megvédésére, hanem arra is, hogy önmagának pénzpiacot teremtsen, olcsó hitelt eszközöljön és általában könnyű módon emelje hitelképességét a pénzügyvilág előtt.

Arra pedig, hogy Háromszékmegye birtokosai meglevő vagyonukat épségben tartsák meg, ha volt valaha szükség, épen most jött el annak ideje. Itt, a romániai kereskedelem szomszédságában, nagy nemzetgazdasági átalakulásnak nézünk elébe, mely ránk nézve annál öröndetesebb leendő, minél inkább meg tudjuk tartani birtokunkat és minél inkább értékesíthetjük állé- reinkből összerakott tőkéinket.

Másfelől azonban — eltekintve a szomszéd állam növekedő piacától — a székely nép talán egyetlen a maga nemében, melynek fajtájára az ősi birtokhoz való szívós ragaszkodás. Ezt a birtokot, habár talpalatnyi legyen is, ősei vére szentelte meg s minden tényérnyi darab földhöz történeti események szép multja fűződik: hogy ne volna hát kedves és drága a székely birtok! Hogy ne követnénk el mindent annak megtartásáért?

A „Háromszékmegyei gazdák szövetkezetét” ezt a célt tűzte maga elé, a mit különben az alapszabályok 2. §-a így fejez ki:

„A szövetkezet célja: a gazdaközönség takarékoskásával teremtett tőkével a gazdaság és gazdasági ipar felvirágzását, olcsó hitelt, a földbirtok megvédését eszközölni, hogy ezek által jólétet teremtsék. Előleget ad a termelőknék terméskükre; olcsó hitelt nyújt a szövetkezeti tagoknak; árverezéssel megvásárolt földbirtokot vásárol, hogy azt a szokásos potom áron idegen kézbe jutásától megvédje és a vásárolt birtokot tulajdonosának részlettörlesztésre használatba adja; mindent megtesz ezen kívül, a mit a szövetkezet céljaival meg- egyezhetőnek tart.”

Íme, a „Háromszékmegyei gazdák szövetkezetének” célja rövid vonásokban. E néhány sor magában foglalja mindazt, a mit a Szövetkezet létesítése által el akarunk érni.

A Szövetkezet tehát, mint célja is mutatja, főképp a megyei gazdaközönség részére alakult, de azért nincs kizárva tagjai sorából senki. Tagja lehet a szövetkezetnek minden önálló gazda, iparos, vagy kereskedő, ki gazdasági termények feldolgozásával, vagy elárulásával foglalkozik.

A szövetkezet tagja 25 frtot fizet 25 havi részletben a szövetkezet pénztárába s egyszer mindenkorra 1 frt alapítási díjt.

Minden tag az általa befizetett összeg négyötöd részének erejéig saját hitelére, (egyedüli aláírására) igénybe veheti a kölcsönt; a szövetkezet tiszta nyereségyében a tagok a befizetés arányában osztoznak.

A „Háromszékmegyei gazdák szövetkezetét” oly intézmény tehát, melynek előnyeiben mindenki saját akarata szerint részesülhet. E megyének 27,000 gazdája megérzi ennek szükségességét; épen azért teljes bizalommal teszem le saját gazdasági érdekeiket kezeikbe.

Nem szükség bővebben fejtegetnem a Szövetkezet célját: a községek birtokosai, elöljárói, lelkészei és tanítói, kik ez ügyben kiváló vezérszerepre vannak hivatva a maguk körében, minden bizonynyal oly buzgósággal fogják a Szövetkezet intézményét népszerűsíteni, mint a minő jóakarattal én annak e megye gazdasági érdekében munkálom vagyok.

A mellékelt aláírási ívet azon kérséssel ajánlom a t. közönség figyelmébe, hogy az aláírásokat legkésőbb f. é. v. április 15-éig hozzám beküldjen méltóztatassanak. S.-Szentgyörgy, 1884. márc. 19-én.

Potsa József,

a „Háromszékmegyei gazdák szövetkezetét” megbízásából.

Ezen felhívással kapcsolatosan értesítjük a városi és vidéki közönséget, hogy az aláírási ív intézetünk helyiségében le van téve és ott az aláírások 1884. április 15-ig eszközölhetők.

Kézdi-Vásárhelyt, 1884. április 7-én.

A k.-vásárhelyi takarékpénztár igazgatósága.

Csik-Somlyó, Szt.-Simon és Kászón-Altíz postaügye.

A nagyszebeni m. kir. postaigazgatóság fennebbi községekben közigazgatási, igazságszolgáltatási szempontból, valamint az illető községek érdekeinek előmozdítása céljából indokoltnak tartván postahivatalok felállítását, az évi forgalomról következő érdekes adatokat terjesztette a közigazgatási bizottsághoz:

Csik-Somlyón egy év leforgása alatt feladatik 8520, leadatik 9672 levélposta darab, bérmentesítési illetmény feladatik 293 frt 28 kr, leadatik 33 frt 60 kr, koci posta-darab feladatik 408 drb, leadatik 1008 drb, bérmentesítési díj fejében feladatik 125 frt 4 kr, leadatik 267 frt 36 kr. Érkezett újságok száma egy év alatt 10.776 drb. Ezek alapján a csiksomlyói posta összes bevétele egy év leforgása alatt átlag 719 frt 23 krra tehető, melyből a 420 frt összes kiadást levonva mintegy 300 frt tiszta nyereségy remélhető. A Csik-Szt.-Simonban tervezett postánál évi 20 frt, Kászón-Altízben pedig 107 frt évi kiadási többlet mutatkozik.

Ezen adatok alapján Csik-Somlyón a posta felállítását a igazgatóság maga is nemcsak szükségesnek, hanem előnyösnek is tartja, a más két községben pedig szintén felállítani kívánja azon reményben, hogy a postahivatal felállításával a jövődéki bevétel is növekedni fog.

Ily körülmények között nincs egyéb hátra, mint hogy alkalmas és megbízható egyének vállalkozzanak ezen állomásokra.

Nyilatkozat.

A „Kolozsvári Közlöny” idei 74-ik számában és utána a „Székely Nemzet”-ben személyemet illetőleg azon meggondolatlan mistificatio jelent meg, hogy én a független programot aláírtam, az ultramontán pártnak reversalistadtam.

Valóban: „Difficile est satiram non scribere.” Az elsőt nem tettem, a másodikra nem is lehetne alkalom, mert tudom és meggyőződés szerint Magyarországon ultramontán párt nincs. Tehát

a közlemény ezen részét rosszakaratú oly rágalomnak kell declarálnom, melynek egyetlen czélja: a közvéleményt személyem iránt félrevezetni.

A közvetlen személyemre, képviselő-jelöltségemre vonatkozó megjegyzéseket agyonhallgatom. Csak ez talál a sisak alá rejtőzött, de ott is felismerhető kompánia sületlen hírek terjesztésében megátalkodott tagjaival szemben.

A mi azon jóakaratu (?) tervet illeti, hogy Orbai jelenlegi képviselője Kézdi-be átplántáltassék, valószínű, hogy Orbai t. képviselője is így szól velem: „Ismerlek, maszk!!“

A megelőző választások alkalmával is erőlködtek a „Székely Nemzet“ írkásai ily durból kintornálni, de eredménytelenül, mert disharmonikus nótákra nem szokott táncolni népünk, mely tapasztalatai után, józan eszével mindig meg szokta keresni és találni az ő érdekeit szívén hordó választottját, s bárki legyen az, az előtt nyugodtan és tisztelettel meghajolni mindenkinek hazafias kötelessége.

Végül egy szerény tanácsot kockáztatok. Valóban nemes czélok mentelen eszközöket nem fogadnak el. Az illetők hagyjanak fel valahára más személyének támadásával építeni akarni saját érdekeik képzelte várait, mert az eldobott kő nem egyszer esett vissza az eldobó könnyelmű fejére.

Kijelentem, hogy ezen tárgyban első és utolsó szavam ez.

Ezen nyilatkozatomat a „Kolozsvári Közlöny“, „Székely Nemzet“, „Székelyföld“ és „Nemere“ t. szerkesztőikhez megküldöttem, kérve ennek kiadását.

Dálnokban, 1884. április 5.

Lázár Mihály,

Kézdi-kerület orsz. képviselője.

T a n ü g y.

Hogyan ébreszthet a tanító tanítványai-ban figyelmet előadása iránt?

(Felolvasatott Szárazpatakon 1884. február 13-án a kézdi-orbai rom. kath. esp.-kerületi tanítói testület közgyűlésében.)

Mélyen t. tanítói közgyűlés!

Ha oktatásunkkal célt akarunk érni, arra kell törekednünk, hogy azt a gyermek mindig éber figyelemmel kísérje. Mielőtt a gyermek figyelmét az oktatástól más tárgyra szóródik, a tanítónak legteljesebb törekvése is gyümölcstelen marad. Azon legyünk tehát, hogy tanítványainkat oktatásközben a szórakozástól megóvjuk és figyelmüket előadásunkhoz lekössük. E czélra pedig a következő eszközöket kell felhasználnunk.

I. Távoztassuk el mindazt, mi a szórakozásra alkalmul szolgálhatna. Így pl. egy póknak a falon mászása is képes a gyermeket szórakozottá tenni. Sőt még a tanító külseje, a szokottnál feltűnőbb ruházata, testtartása, mozdulata és szokásai is ártalmára lehetnek a figyelemnek. Azért minden olyat el kell távolítani, mi a gyermek figyelmét az előadástól elvonhatja.

II. Oda kell minden tanítónak oktatásközben törekedni, hogy a gyermekek testileg nyugton legyenek, mert testi nyugalom nélkül ritkán vagy soha sincs lelki nyugalom, e nélkül pedig nincs kellő figyelem. A külső nyugalom mintegy tükrö a belsőnek s viszont. A mely gyermek cseveg, kezével ide-oda mutat és helyén nyugtalanodik, az belsőleg is nyugtalan, egy szóval: figyelmetlen.

Azért, mielőtt a tanító előadásához kezd, eszközölje, hogy a gyermekek csillapodjanak le; ezután szemei folytonosan tanítványain lebegvén, kezdje meg előadását; mihielyt pedig előadásközben nyugtalanságot vesz észre, egy kissé állapodjék meg, vagy ha ez nem elég, használja a figyelem újbóli helyreállítására megszokott figyelmeltetési eljárásokat, a minők pl. az asztalra koppantás, a kézcsattantás. Nem szükség azonban hosszú intést tartani, vagy a nyugtalanokdók ellen nyomozó bírói széket állani, mert ezzel a tanító csak a drága időt vesztegetné el. Sokkal hasznosabb a rövid, komoly szó, s ha a szükség

ugy kívánja, a minden egyes nyugtalanokdó gyermek természetének megfelelő okos fenytési mód alkalmazása. A nyugtalan természetűeket legjobb egymástól elkülönítve, csendesebb vérékatuak közé és oly helyre kell ültetni, hol a tanítóhoz minél közelebb esvén, mindig szem előtt lesznek. Továbbá a tanító oly helyet válasszon magának az iskolában, a honnan az összes gyermekeket láthatja s viszont ők is láthatják a tanítót. A tanító a figyelmetleneket előadása folyamata alatt a figyelmetlenség megakadályozása tekintetéből a szükség szerint felszólítja, de mindig saját és valódi nevükön, hogy az utóljára mondottakat ismételjék. Így aztán azon tudatra fognak ébredni, hogy a tanító azonnal észreveszi, ha nem figyelmezik az előadottakra.

III. Kerüljük oktatásközben az egyhangu beszédet, mely képes a gyermeket inkább elaltatni, mint figyelmét lekötni és ébren tartani. Ezt a gyermek elárulja már bágyadt nézésével is. Ilyenkor aztán, ha a tanító vagy megáll, vagy erősebben s kellően hangsúlyozva folytatja előadását, a gyermek ismét mintegy magához tér és figyelemmel kíséri az előadást. Azonban kerüljük a szerföltött halk és szakadozott beszédet, mely alkalmul szolgál arra, hogy a gyermek figyelmét beszédünkötől elvonja és más tárgyra fordítsa; ellenben nagyon sebesen se beszéljünk, mert a gyermek nem lesz képes figyelemmel kísérni, elfárad és szórakozottá lesz. A figyelem ébresztésének és lekötésének sokkal hathatósabb eszköze az, ha a tanító előadandó tantárgyra iránt a gyermekekben már előre érdeklődést és szeretetet tud gerjeszteni és azt fenn is tudja tartani. E nélkül minden más eszköz haszontalan; ez pedig a többit is nélkülözhetővé teszi. Hisz a gyermek csak azért nem figyel, mert szívét és elméjét más dolgok nagyobb erővel vonták magukhoz, mint a tanító előadása. Ha tehát sikerül a tanítónak tantárgyát tanítványaival megszerettetni, a figyelmetlenség megszűnik, mert tapasztalásból tudjuk, hogy ki mit szeret, arra élénk figyelmet szokott fordítani.

(Folytatása következik.)

Bara Ferencz,
k. tanító.

Apróságok.

— **Uj posta** fog a napokban Cs.-Somlyón, Csik-Szt-Simonon és Kászón-Altizben felállíttatni. Kétséget nem szenved, hogy ezen intézkedés politikai, igazságszolgáltatási, valamint kulturális szempontból jelentékeny befolyással van az illető községekre.

— **A kézdivásárhelyi olvasó-egyesület közgyűlése.** A kézdivásárhelyi „Olvasó-egyesület“ f. hó 7-én rendkívüli közgyűlést tartott. E gyűlésről adjuk — tudósítónk után — a következőket. 1. Elnök Székely János röviden üdvözlölvén a közgyűlés tagjait, olvastatja a mult közgyűlés jegyzőkönyve, mely módosítás nélkül hitelesítettik. 2. Olvastatik Szőcs József polgármesternek, mint a társas-estély rendezésére kiküldött bizottság elnökének jelentése, melyből kitűnik, hogy az 1883. január 20-ki társas-estély 46 frt 50 krt, az 1884. január 19-iki társas-estély 37 frt 16 krt tiszta jövedelmet hozott az egyet pénztárába. Közgyűlés a bizottság jelentését örvendetes tudomásul veszi, s Szőcs J. polgármester urnak buzgó fáradozásaiért s a rendező bizottságnak is jegyzőkönyvi elismerés szavaztatik. 3. Jegyző olvassa Barabás Károlynak a gazdai tisztról való lemondását. Közgyűlés a lemondást — sajnálatlaltal bár — elfogadja, s gazdává egyhangulag ifj. Benkő Sándor városi aljegyzőt választja meg. 4. Booskor Mihály kir. törvényszéki bíró, mint a számvizsgáló-bizottság elnöke, jelentést tesz a pénztár megvizsgálásáról. E szerint az olvasó-egyesület mult 1883. évi összes bevétele tesz 607 frt 48 krt, kiadása tesz 569 frt 48 krt, pénztár-maradvány 1883. decz. 31-én 38 frt 23 krt. Hátralék tagsági díjakban az 1881., 1882., 1883. évekről 249 frt. Összes vagyon tehát pénzben s tagsági jegyekben az 1883.

év decz. 31-én 237 frt 23 krt. Közgyűlés a jelentést helybenhagyó tudomásul veszi, érette elismerést nyilvání, ugyszinté Baló László pénztárnoknak is — buzgó munkaságáért — jegyzőkönyvi köszönetet mond s a felmentvényt megadja. Több tárgy nem lévén, a közgyűlés elnök üdvözlő szavai után eloszlott.

— **Meghívó.** A csikmegyei gazdasági egyesület folyó évi április hó 16-án délelőtt 9 órakor kezdődőleg Csik-Szeredában a megyeház nagytermében évi rendes közgyűlést tartja, melyre az egyesület tagjait hazafias tisztelettel van szerencsénk meghívni. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki megnyitás. 2. Titkár évi jelentése az egyesület 1883. évi működéséről. 3. Az 1884-ik évre szóló költségvetés tárgyalása és megállapítása. 4. A számvizsgáló bizottság jelentése. 5. Indítványok. Csik-Szereda, 1884. március 31-én. Bece Antal, egyesületi elnök. Nagy Imre, egyes. titkár.

— **Keménygyulladás** volt Csik-Szeredában folyó hó 7-én este 9 óra tájt Jakab Lajos házában. A háziak már mind aludtak s így könnyen veszélyessé válhatott volna a gyulladás, ha a szomszéd észre nem veszi és kézi vizipuskájával el nem oltja a tüzet.

— **Egészen összeégett** Csik-Somlyón f. hó 1-én Kőszeghy János fia, István. A gyermek szitogatta a tüzet s véletlenül a szikra a ruhájára szökött s mig maga is észrevette volna, egészen összeégett. Most ott fekszik a gyermek sajgó sebekben, anélkül, hogy valami gyógykezelésben részesülne. Ha már a szülők oly szánandó helyzetben vannak, hogy gyermekökről nem gondoskodhatnak, fel kellene, hogy ébredjen az előjáróságban a részvét, hogy a község terhére a kórházba szállítsák és gyógykezeljék.

— **Bakó Kálmán,** a csiksomlyói r. k. tanítóképezde 2-od éves növendéke, folyó hó 6-án virradóra jobb létre szenderült.

— **Uj üzlet Csik-Szeredában.** Hari Géza közelebről csinosan berendezett női és férfi-diva tüzletet nyitott. Ez is oly mozzanat, mi a megye központjának emelkedését mozditja elő.

— **Pávai Zsidó Mihály** gyilkosa. Mint ezen lapok hasábjain jelezve volt, nem régebben pávai Zsidó Mihály meggyilkoltatott. Tekintve azon körülményt, hogy Zsidó Mihály egy ártatlan becsületes ember volt, nem ártott soha még légynek se s valami sok pénzzel sem rendelkezett: teljességgel nem lehetett még csak sejteni is, vajjon ki gyilkolhatta meg az öreget és miért. Az önzetlen, tiszta jellemű s egyáltalán közszeretben álló kovásznai albiró, mint minden más bűnügy, ugy ezen titokzatos ügy kiderítésére is teljes odaadással és erélyllyel működött. És ma tudjuk Zsidó Mihály gyilkosát. Ez igen szép eredmény. Gratulálók. Miután az ügy ép most van a befejezés stadiumában s így a részletekről tudomást nem szerezhettem, csak azt említem meg, hogy a gyilkosságot Zsidó Mihály egyik testvére követte el. — Ezeket írja kovásznai levelezőnk.

— **Öngyilkosság.** Pávai Szőke Antal szerelmi bánatában felakasztotta magát. Az asszonyka csintalan természete már régóta bántotta szegény Antal gazdát s miután meggyőződött az asszonyka csapodárságáról, véget vetett bánatos életének.

— **A bukaresti akadémia leégett.** A román fővárosból távirat hozza meg a hirt, hogy a bukaresti román akadémia épülete, melyben a muzeum s a szenátus is elhelyezve voltak, egyik reggel kigyuladt és nagy része leégett. A király kora reggeltől ott volt a vész színhelyén. Az állattani gyűjtemény, mely igen becses ritkaságokból birt, elveszett. Az akadémia épületében levő muzeumban is igen sok kár esett; ott voltak a román hadsereg összes diadaljelei, a török háborúk emlékei és a mi még fontosabb: a szenátus irattára. Maga az épület Bukarest egyik legszebb háza volt, a boulevard disze és legegése valóban nagy veszteség egész Romániára.

— **A csikszeredai takarékpénztár részvénytársaság 1884. március havi forgalmának kimutatása.** Bevétel: Pénztári maradvány

1884. febr. 29-én 4314. frt 39 krt, betétekből (41 tétel után) 2036 frt 31 krt, betét könyvből 1 frt 80 krt, váltóból 10.921 frt 50 krt, előlegből 230 frt, kötvényből 2420 frt, kamatból 523 frt 27 krt, illetékből 261 frt 67 krt, késed. kamatból 4 frt 93 krt, visszlezámítolásból 6000 frt, részvényátírásból 2 frt, bélégeilletékből 36 krt, ideiglenes kölcsönből 400 frt, kisdédóv-alap 68 frt 17 krt, különfélekből 37 frt 73 krt; összesen 27.272 frt 13 krt. Kiadás: Betétekre (13 tétel után, 2484 frt 90 krt, betéti kamatra 22 frt 12 krt, váltóra 14.684 frt, előlegre 130 frt, kötvényre 4828 frt, osztalékra 196 frt, hivatalnokok fizetésére 89 frt 24 krt, visszlezámítolásra 4500 frt, visszlezámítolási kamatr 124 frt 37 krt, jótékony czélra 68 frt 17 krt, üzleti költségekre 20 frt 90 krt, bélégeilletékre 9 frt 52 krt, heti biztosok napdíjaira 58 frt, ügyései számlára 5 frt, kamat visszatérítésre 40 krt, pénzkészlet 1884. március hó 31-én 51 frt 51 krt; összesen 27.272 frt 13 krt. Kelt Csik-Szeredán, 1884. április 1-én. Pototzky Kristóf, igazgató. Sprencz György, könyvelő.

— **Ajánljuk t. olvasóink figyelmébe** a mai számunkban megjelent Emerling és Rabsch budapesti czég hirdetését; ezen czég csak alig egy év előtt vette át az országos híri Radocsay és Bányay-féle üzletet és már is oly nevet bírt magának szerezni, hogy hazánkban a legismertebbek egyikének nevezhető.

Nyilvános számadás.

(A mult számunkban megjelent „Nyilvános számadás“ vége.)

A tombolára a n. é. adakozók által adott tárgyak kimutatása:

Antal Józsefné 5, Arnd Ernőné 4, Baksti Gáspárné 3, Baló Katinka 2, Bece Antalné 5, Benedek Istvánné 3, Bisztray Károlyné 1, Bokros Endréné 3, Bójtay Endréné 5, Császár Károlina 1, Csedő Istvánné 5, Csizsér Józsefné 1, Czikó Sándorné 2, Dankó Gyuláné 2, Deák Ignáczné 3, Dósa Gáborné 2, Embery Józsefné 3, Erőss Elekné 4, Fenezel Jánosné 7, Fodor Róza 1, özv. Gál Károlyné 1, Gál Elekné 4, Gál Endréné 2, Győrfi Ignáczné 3, Hutter Mari 1, Hajnó Ignáczné 1, Kadzabek Berta 5, Kelemen Ilona 6, Kovács Antalné 4, özv. Lakatos Jánosné 2, özv. Lázár Dénesné 4, Lázár Domokosné 4, Miklós Kata 11, Miklós Róza 2, Nagy Istvánné 2, Nagy Sándorné 4, Nagy Leontin 2, Novotny Mariska 2, Nurián Kata 1, Orbán Brigitta 4, Pap Domokosné 3, Pál Gáborné 1, id. Pototzky Gergely 2, ennek neje 1, Pototzky Péterné 2, ifj. Pototzky Gergelyné 4, Pototzky Alajos 4, ennek neje 4, özv. Reviczky Péterné 3, Romfeld Felixné 2, Szabó Miklós 5, Szabó Antalné 4, Szabó Lajos 5, Száva Lukácsné 3, Száva Katinka 1, Szőcs Mártonné 5, Sprencz Györgyné 3, Dr. Spányik Józsefné 1, özv. Schiroky Károlyné 2, Schiroky Mari 1, Szenkovits Maróné 3, Siber Istvánné 1, Schiroky Nándor 1, Szász Lajosné 1, Veres Lajosné 1, Zipera Józsefné 1; összesen 192 drb.

Mély köszönetünket fejezzük ki ez alkalommal Gál Elek kir. törvényszéki bíró, Száva Lukács, Balás István, Szabó Lajos, Wellman Sámuel és Hutter Pál uraknak azon szivességükért, hogy gyermekeiket az előadásnál közreműködni engedték, ugyszintén Bogdán Andrásné ő nagyságának S. Szentgyörgyön, ifj. Jakab Istvánné ő nagyságának Kézdi-Vásárhelyt, Élthes Jakabné ő nagyságának, Booskor Károly, Dobrán-szky Péter, Győrfi Gyula és Sántha Lajos orsz. képviselő uraknak, hogy jegyek elárúsításával, illetőleg felülfizetések gyűjtésével a jövedelmet szaporítani szivesek voltak. Köszönetet mondunk Kutschmann Antal karmester urnak is, hogy szives volt az előadásnál egy „Fantasie“ (hegedű-szólo) előadásával közreműködni.

Végül ismételve köszönetet mondunk a t. felülfizetőknek s a n. é. közönségnek az oly szépen tanúsított pártolásért s mély tisztelettel kérjük, azzal a jótékony célt továbbra is elősegíteni.

Csik-Szeredán, 1884. márcz. 17-én.

Sprencz Györgyné, Biró Ferenczné, Czipera Józsefné, Kelemen Ilona, Miklós Kata, Czipera József, Sprencz György.

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János. Móricz Gyula.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Nyilt tér.)*

A „Székelyföld“ 28-ik számában olvasható, hogy brassói Roth Márton ur ajánlkozik az eczet-szesz legújabb módját bárkinek is betanítani, hozzá folyamodtam és teljes megelégedésemre a legkisebb eczet-szesz készítését a legegyszerűbb új mód szerint tőle elsajátítam, miért is neki köszönöm a köszönetet mondom, őt bárkinek is szívesen ajánlom.

Kézdi-Vásárhely, 1884. ápril 7-én.

Balogh Gyula.

*) E rovat alatt megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

Biró Gyula

ajánlja női és férfi lábbeli dus rak-tárát a legjutányosabb áron, egy-szintén férfi- és gyermek kalapjait nagy választékban.

Becses megrendeléseket pontosan és olcsón teljesít.

Üzlete: Brassó, klastrom-utca 12. sz. 1-3

Sz. 1026. tkvi.
1884.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kvásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré te-

szi, hogy özv. Mátyás Zsigmondné sz. Gál Rózsalia márkosfalvi lakos végrehajtónak Forró Albert mátisfalvi lakos végrehajtást szenvedett elleni 170 frt tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a kvásárhelyi kir. törvényszék területén levő Mátisfalva és Márkosfalva községekben fekvő, a mátisfalvi 38. sz. tjkvben 84., 85., 200., 239., 365., 394., 171., 633., 721-726., 410. és 471. sz. tjkvben 98., 99., a márkosfalvi 24. sz. tjkvben 837., 568., 569., a 441. sz. tjkvben 1480. és 3601. hr. sz. alatti összesen 1960 frt becsértékű ingatlanokra az árverést megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi július hó 2-ik napján délelőtti 8 órakor Mátisfalva, délutáni 3 órakor Márkosfalva községben a köz-

ségházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat telekkönyvi testenként vagy készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. szám a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékpénzes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A k.-vásárhelyi kir. törvényszék, mint tkvi hatóságnak 1884. évi március hó 5-én tartott üléséből.

EMMERLING és RABSCH

ajánlják a husvéti ünnepekre a legszebb kassai és prágai sódarokat, mindennemű fűszer, a legkiválóbb bel- és külföldi esemege, valódi francia pezsgő, és a franciaival vetekedő kitűnő magyar pezsgő, Bordeauxi, Rajnai, Moseli, valódi Tokaji, Cypri, Madeira, Malaga, Muscat, Lunel, Port-á-Port, Xeres és kitűnő magyar asztali boraikat, a legfinomabb bel- és külföldi likőröket, rum, thea, lópor és tűzijáték-árúkat, valamint minden természetes, friss töltésű

ásványvizek és forrás-terményeiket

legjutányosabb napi áron.

1-3

Továbbá nagy- és kicsinybeni eladás az Adelheid, Bartfai, Bikszádi, Bilini, Borszéki, valamennyi Rudai keserű vizeknek, Buzási, Carlsbadi, Czirkei, Csázi, Eger, Franzensbadi, Előpataki, Emsi, Friedrichshalli, Füredi, Gasteni, Gieszhölzi, Gleichenbergi, Halli, Igmándi, Ivándi, Johannsbrunn, Kisslingi, Klauseni, Koryutiezai, Lipkai, Luhl, Luhacsovczi, Marienbadi, Nemetkereszturi, Olenyovai, Parádi, Preblai Püllnai, Pyramonti, Radeinai, Rohitschi, Sidschitzai, Seltersi, Suliguli, Szantói, Szilácsi, Szolyvai, Szulini, Vichi, Wüdnung gyógyforrás vizeknek.

Főraktára a Krondorfi ásványvíz „Stefania“ koronahercegnő forrásnak. Határozott gyógyviz a légzési szervek, tüdő, gyomor stb. bántalmairól.

Borral vegyítve a Krondorfi „Stefania“ koronahercegnő forrás ásványvíz igen kellemes és kedvelt italul szolgál.

Árjegyzékek kíváncsiakra ingyen és bérmentesen megküldetnek. Megrendelések leggyorsabban teljesítetnek és intézendők.

BUDAPEST, Koronaherceg (uri) utca 11. sz. az „arany oroszlánhoz.“

A csik-tusnádi fürdő jelen évi haszonvételei 1884. április 20-án d. e. 10 órakor a fürdőhelyiségben tartandó árverésen a többet ígérőnek bérbe adatnak.

A fürdők kikiáltási ára	2000 frt,
banatpénz	200 frt.
A földött sétatny és kapcsolat vendéglő	600 frt,
banatpénz	60 frt.
Az erdei cukrászda kikiáltási ára	200 frt,
banatpénz	20 frt.

Vállalkozni kívánók a bánatpénzt előre letenni tartoznak, s a legtöbbet ígérő az egész haszonbér-összegekről biztosítékot nyújtani tartozik.

Írásbeli ajánlatok úgy fogadtatnak el, ha a felejtelt bérösszeg határozottan ki van fejezve, s az ezen összegnek megfelelő 10% bánatpénz mellékelve van.

Az árverési feltételek alólírtnál Cs.-Szeredában és a fürdőhelyiségben a felügyelőnél megtekinthetők.

Cs.-Szereda, 1884. ápril 5-én.

MIKLÓSI JÓZSEF, s. k.
jegyző.

Berlin. — Hoff János csász. kir. udvari malátakészítmények gyárosa Bécsben. — Szt.-Pétervár.

Hoff János-féle

malátakivonat egészségi sör.

Az általános elgyengülés, mell- és gyomorbajok, sorvadás, vérszegénység s az istesti szervek rendetlen működése ellen. A legjobbnak bizonyult erősítő szer üdülőknek mindennemű betegségek után. Ára palackonként 60 kr.

A gyógyanyag és az egészséget előmozdító készületek belföldi egészségügyi kiállításának London 1881. érdemlevele.

ALÁÍRÁSOK:

Ő Felsége Viktoria angol királyné. — Király ő fensége az edinburgi herceg. — Spenser, a kiállítás elnöke. — John Erich Erichsen, a bizottság elnöke. — Judge Mark H. titkár.

Hoff János-féle

konzentrált malátakivonat.

Mell- és tüdőbajok, idült köhögés, hurut és gégefő-bajok ellen. — Biztos siker s igen kellemes szer. Palackonként 1 firtal és 60 krral is.

Hoff János-féle

malátakivonat mellezúrkák.

Felülmúlhatlan a köhögés és elnyakosodás ellen. A számtalan hamisítások vegették csomagolására és a valódi malátakivonat czukorkák védjegyre (a feltaláló arcképe) kell főleg ügyelni. Kék csomagokban 60, 30, 15 és 10 krral.

Hoff János-féle

malátacsokoládé.

Testi és ideggyengeségben szenvedő egyéneknek felettebb tápláló és erősítő. Ez igen kellemes ízű, kiválthaton ott igen ajánlható, hola kávé élvezete, mint nagyon izgató, meg van tiltva. Egy negyed kilóscsomag 1.80kr, 90 és 60kr. Egy fél kilós cs. 2.40kr, 1.60kr, és 1 frt.

Köhögés, rekedtség, mell- és gyomorbajok, elerőtlenedés, lesaványodás, emésztési gyengeség ellen a legjobbnak bizonyult erősítő szer bármely betegségből üdülők számára.

58-szor kitüntette

Alapított 1847-ben.

Gyógyjelentések 1884. február havából.

Mező-Csáth, 1884. febr. 5.

1. Két éven át kimondhatatlanul szenvedtem. Éjjel az erősítő alvástól meg valék fosztva, nappal fárasztó munkára utalva, kinezva valék idült rekedtség és mellbaj által. Megkísérlettem az ön általános becsült egészségi sörét és ámbár csak a 10-ik palackot felhasználtam, már is egy jelentékeny előnyös változást éreztem. Az alvás tartósabb, nyugodtabb és üdítőbb lett, a köhögés ritkábban kinez, a nyálka oldás nullának tekinthető. A rekedtség ámbár még teljesen meg nem szűnt, de a jó reményben bízik, hogy Isten segítségével az is 30 palack felhasználása után feloszlavla leend és hangom rendessé váland. (Köszönet).

KENCZEL W. néptanító.

Mező-Csáth, 1884. február 22-én.

2. Mélyen érzett köszönetemet idült rekedtségem és mellbajomból felépülésemért nyilvánítva, nem tehetek egyebet, mint őnt áldani. A gyógyulási folyamat nem csekélyebb eredményű, mint az előző. Az ön malátakivonati sörre megfizethetlen gyógyszer oly betegek részére, mint én is. Reggel már egészen tisztán beszélek, ámbár a napi fáradalmak következtében még elrekedek. (Hálanyilatkozat). Erősen meg vagyok győződve, hogy az ön malátakivonati sörre a leggyökeresebb szer rekedtség és mellszorulás ellen.

KENCZEL W. néptanító.

Dr. F. Stütz cs. kir. ndv. orvos Schönbrunban mondja: „A Hoff-féle izletes malátakivonat egészségi sörnek az emberi test fentartására nézve csak jó hatása lehet és pedig alkatrészeinél fogva. Ajánlom azt bizonyos betegségeknek s különösen üdülőknek.

Képzelve el azon örömet, mely családomban uralkodék, midőn az ön Hoff János-féle koncentrált malátakivonatának használata után már hónapok óta elvesztett egészségemet teljesen ismét visszanyertem, mellem oly egészséges, a milyen ezelőtt még soha sem volt, a köhögés, mely folyton gyötört, elmúlt s már hála Istennek, egészséges vagyok! Halálköszönetem érte!

Babocsa, február 22.

STEINER DÁVID.

A napokban vett malátakivonat egészségi sör és czukorka küldemény, úgy érzem, használni fog. Ezért szándékom ezen kitűnő szereket huzamosabban használni. Kérem ismét posta utánvét mellett 28 palack sört 15 firtért és 4 zacskó czukrot a 60 kr melletti küldeni.

Kiváló tisztelttel

Lugos, 1884. február 10.

Gámán Kálmán, főhadnagy.

Főraktár: Barabás Ferencz gyógyszerárban Seps-Szentgyörgy. — Kézdi-Vásárhely: Kovács Ferencz gyógyszer. — Székely-Udvarhely: Gyer-tványfi Gábor könyvkereskedésben.

Ny. Szabó Albert gyorsajtóján Kézdi-Vásárhelyt.